

BALKAN

28. januar 2004.

str. 6

POGLED IZ HAGA

HAŠKI TRIBUNAL PROTIV OVK

U Srbiji i Crnoj Gori ljudi često optužuju Tribunal da podiže optužnice samo protiv Srba. Ovakve optužbe su neosnovane. Među pojedincima protiv kojih je Tribunal podigao optužnice nalaze se Hrvati, Srbi, Muslimani iz Bosne i Albanci sa Kosova, uključujući i članove političkog, vojnog i policijskog vrha. I dok se pojedinim optužnicama protiv visokih zvaničnika Srbije daje veliki publicitet u Srbiji, ljudi se često iznenade kada saznaju da je Tribunal podigao i optužnicu protiv tri bivša pripadnika Oslobođilačke vojske Kosova (OVK).

Dana 24. januara 2003. godine, Tribunal je podigao zapečaćenu optužnicu protiv tri bivša zvaničnika OVK. Fatmir Limaj, Haradin Bala, i Isak Musliu optuženi su za zarobljavanje, mučenje i ubijanje srpskih i albanskih civila sa Kosova. U optužnici se navodi da su snage OVK pod komandom Limaja zarobile najmanje trideset pet srpskih i albanskih civila sa Kosova i prisilno ih odvele u logor Lapušnik u opštini Glogovac. U optužnici se kaže i da su u tom logoru snage OVK pod komandom Limaja, uključujući i Balu i Musliua, držale srpske i albanske civile u brutalnim i nehumanim uslovima, bez adekvatne hrane i medicinske pomoći. U optužnici se još kaže da su mučili, prebijali i ubili jedan broj tih zarobljenika. Dalje se navodi da su tri pomenuta pripadnika OVK u više navrata ispitivala albanske civile u vezi sa navodnom „saradnjom” sa Srbima.

Na optužnici stoji da se dokazi o “saradnji” zasnivaju na kontaktima sa srpskim civilima koji nisu vojne prirode. Sva trojica su optuženi za neposredno učešće u tim zločinima. Kao zapovednik u OVK, Limaj je takođe optužen na osnovu komandne odgovornosti, to jest, zato što nije sprečio ove zločine i kaznio počinioce.

Važno je napomenuti da Tribunal nije jedini sud koji istražuje zločine počinjene na Kosovu. Tribunal sa domaćim sudovima deli nadležnost za krivično gonjenje osoba koje su počinile ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji od 1991. godine. Ovo obuhvata i aktuelno pravosuđe Kosova, koje je pod upravom Ujedinjenih nacija. Kosovski sudovi su sudili nekolicini kosovskih Albanaca i Srba optuženih za ratne zločine počinjene na Kosovu protiv kako Albanaca tako i Srba sa Kosova.

Za Misiju Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK), nepristrasnost u radu je od velike važnosti. Kako bi bili sigurni da se optuženim Srbima pravedno sudi, UNMIK je u februaru 2000. godine počeo da po sudovima širom Kosova postavlja međunarodne sudije i tužioce za slučajeve ratnih zločina i uopšte za sve slučajeve međuetničkog nasilja. Od decembra 2000. godine, sva suđenja za ratne zločine održana su pred sudskim većima koja imaju većinu međunarodnih sudija i uglavnom su ih vodili međunarodni tužioci. Takva sudska veća su poništila veliki broj presuda kojima su sudije albanske nacionalnosti sa Kosova osudile Srbe za ratne zločine, u kratkom periodu pre nego što je UNMIK počeo da postavlja međunarodne sudije.

Ista sudska veća nisu prezala ni da osude kosovske Albance, uključujući i komandante OVK visokog ranga, za ratne zločine počinjene nad kako kosovskim Albancima tako i Srbima. Na primer, sud na Kosovu osudio je komandante OVK Latifa Gašija zvanog Lata i Rustema Mustafu zvanog Remi za nezakonito zatvaranje, mučenje i ubistvo kosovskih Albanaca koje su optužili za saradnju sa Srbima.

Članovi OVK Limaj, Bala i Musliu blagovremeno su uhvaćeni i izručeni po optužnici MKSJ. Trenutno se nalaze u pritvorskoj jedinici Tribunala i čekaju suđenje koje je zakazano za početak ove godine. Sva trojica su se izjasnila da nisu krivi. Kao i svi optuženi pred Tribunalom, oni se smatraju nevinima dok se ne dokaže suprotno. Imaju ista prava na pravnog zastupnika i odbranu pred sudom kao i svi optuženi pred Tribunalom.

Srbi ne bi trebalo da misle da je Međunarodna zajednica spremna da optužuje samo počinioce srpske nacionalnosti. Pored optužnice protiv Limaja, Bale i Musliua, tužilac Tribunala objavila je da je u toku još istraga protiv visoko rangiranih pripadnika OVK. Kosovsko pravosuđe pod upravom UNMIK-a nastavlja da vodi istrage i suđenja protiv kosovskih Albanaca i Srba za koje se sumnja da su počinili ratne zločine.

Outreach Programme

outreach@icty.org